

The background of the entire page is the flag of the European Union, featuring a blue field with twelve five-pointed gold stars arranged in a circle. The flag is shown with a slight wave, giving it a sense of movement. In the bottom right corner, there is a solid yellow shape that partially overlaps the blue field of the flag.

ПУТІВНИК
ПО ПРОГРАМАХ,
ЩО ФІНАНСУЮТЬСЯ
ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ
В УКРАЇНІ

ПУТІВНИК ПО ПРОГРАМАХ, ЩО ФІНАНСУЮТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ В УКРАЇНІ

Працюючи разом для кращого майбутнього

ЗМІСТ:

Приступаючи до роботи	2
Програми, що фінансуються Європейським Союзом в Україні	3
Управління	3
Права людини	4
Громадянське суспільство і місцеві органи влади	5
Міграція та надання притулку	6
Бізнес	6
Людський розвиток	7
Молодь	8
Освіта	8
Культура	11
Довкілля	11
Інфраструктура	12
ЄС — Україна: будуючи партнерство	15
ЄС. Короткий огляд	16

ПРИСТУПАЮЧИ ДО РОБОТИ

Види фінансової допомоги ЄС

Фінансову допомогу ЄС може бути надано у вигляді грантів або контрактів. Процедуру їх отримання викладено в Практичному посібнику з контрактних процедур у зовнішній діяльності ЄС (PRAG).

Гранти — це прямі фінансові внески з бюджету ЄС або Європейського фонду розвитку. Їх безвідплатно надають третім сторонам, залученим до проектів або заходів, що здійснюються програмами зовнішньої допомоги ЄС.

Гранти базуються на відшкодуванні коштів, ефективно витрачених бенефіціарами на діяльність, визначену ними як необхідну. Результат цієї діяльності залишається власністю бенефіціарів.

Процедуру закупівель розпочинають у разі, коли замовник бажає отримати за винагородження товар, роботу або послугу. По завершенні процедури укладають публічний контракт. Для подання заявки на отримання контракту слід вивчати повідомлення про закупівлі.

Отже, в разі укладання контракту ЄС купує товар, роботу або послугу. У разі надання гранту Європейський Союз робить безвідплатний внесок в той чи інший проект, який виконується третьою стороною. Або ж надає кошти безпосередньо бенефіціарові, діяльність якого сприяє цілям політики ЄС.

Дізнайтеся більше:

Інформація щодо грантів і контрактів: http://ec.europa.eu/europeaid/work/funding/index_en.htm

Практичний посібник з контрактних процедур у зовнішній діяльності ЄС (PRAG):
http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/practical_guide/index_en.htm

Зареєструйте свою організацію для отримання фінансової допомоги ЄС в онлайн реєстраторі потенційних бенефіціарів (PADOR): http://ec.europa.eu/europeaid/work/onlineservices/index_en.htm

Практичний посібник для заявників:
http://ec.europa.eu/europeaid/work/onlineservices/pador/documents/pador_applicants_en.pdf

Поточні конкурси та тендери: <https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?ADSSChck=1248940093816&do=publi.welcome&userlanguage=en>

Фінансування в рамках Європейського інструменту судівства та партнерства (ЄІСП):
http://ec.europa.eu/europeaid/where/neighbourhood/overview/index_en.htm

Інфоцентр ЄІСП — оголошення конкурсів і тендерів:
http://www.enpi-info.eu/list_type_east.php?id_type=4

Проекти, що фінансуються Представництвом ЄС в Україні:
http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/projects/overview/index_en.htm

ПРОГРАМИ, ЩО ФІНАНСУЮТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ В УКРАЇНІ

УПРАВЛІННЯ

Twinning (Твіннінг)

Цей інструмент інституційної розбудови було розроблено з метою допомоги країнам Європейської політики сусідства у набутті навичок і досвіду, необхідних для ухвалення законодавства ЄС, впровадження і забезпечення дотримання його норм. Програма Twinning пропонує безпосереднє технічне співробітництво між державними органами країн — членів ЄС та країн-партнерів, надаючи держслужбовцям можливість обміну кращими практиками та досвідом у тій чи іншій сфері.

Хто може брати участь: Державні органи управління різних рівнів у країні-партнері та аналогічна установа держави — члена ЄС.

Як це працює: Фінансовані ЄС проекти Twinning передбачають направлення до країни-бенефіціара принаймні одного Постійного радника проекту Twinning (терміном щонайменше на дванадцять місяців поспіль) для здійснення низки середньо- і короткострокових програм. Бенефіціар робить свій внесок у проект людськими ресурсами, офісними приміщеннями, залами для навчання та конференцій, перекладами. Проект Twinning може виконуватися як класичний (тривалістю до 24 місяців і з бюджетом до 2 млн євро) або як полегшений (тривалістю до 6 місяців і з бюджетом до 250 тис євро). Станом на листопад 2011 р. Україну було задіяно у 35 проєктах Twinning: 15 проєктів завершено, вісім — на стадії реалізації, інші — на стадії підготовки.

Бюджет: понад 65 млн євро для України

Термін реалізації: 2006–2011 роки

Дізнайтеся більше:

Twinning в Україні: <http://twinning.com.ua>

Європейська Комісія — програма Twinning: http://ec.europa.eu/enlargement/how-does-it-work/technical-assistance/twinning_en.htm

Веб-сайт EuropeAid «Розвиток співробітництва через Twinning»:
http://ec.europa.eu/europeaid/where/neighbourhood/overview/twinning_en.htm

Публікація EuropeAid «Розвиток співробітництва через Twinning із країнами-сусідами»:
http://www.enpi-info.eu/files/publications/twinning_en.pdf

Інтерв'ю Інфоцентру ЄСП «Потужна “трійка” для підтримки системних змін»:
<http://enpi-info.eu/files/features/Interview%20Twinning%20Taiex%20Sigma%20EN.pdf>

Контакти: EuropeAid-A6-twinning-operations@ec.europa.eu

Адміністративний офіс програми Twinning в Україні:
http://twinning.com.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=13&Itemid=382

TAIEX (Технічна допомога та інформаційний обмін)

Ця програма пропонує короткострокову допомогу та консультації щодо адаптації законодавства ЄС країнам-партнерам у рамках Європейського інструменту сусідства і партнерства (ЄІСП). Від 2006 року, коли проєкт TAIEX почав діяти в Україні, попит на таку допомогу постійно зростає. 2010 року Україна надала 165 заявок, з яких близько 100 було затверджено й реалізовано. 2011 року українські учасники взяли участь у близько 100 заходах програми TAIEX, на 2012 рік заплановано понад 90 заходів. Було надано підтримку (як за кордоном, так і в Україні) в таких сферах: безпека та правосуддя, внутрішній ринок, транспорт, довкілля та енергетика, сільське господарство і продовольча безпека, державні фінанси, конкурентна політика та планування розвитку.

Хто може брати участь: Установи та організації країн-партнерів, що відіграють важливу роль в ухваленні, впровадженні та забезпеченні дотримання законодавства ЄС. Основними цільовими групами є: державні службовці, що працюють у національних та регіональних державних органах та в органах місцевого самоврядування; судові та правоохоронні органи; члени парламентів і державні службовці, які працюють в парламентах і законодавчих родах; професійні та комерційні об'єднання, представники профспілок та об'єднань роботодавців.

Як це працює: Допомога за програмою TAIEХ надається відповідно до запитів від посадовців органів управління країн-партнерів. Заяви щодо надання допомоги можна надсилати в режимі онлайн з веб-сайту TAIEХ.

Бюджет: 40 млн євро для всіх країн — сусідів ЄС на Сході та Півдні

Термін реалізації: 2006–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: http://ec.europa.eu/enlargement/taieх/index_en.htm

Інтерв'ю Інфоцентру ЄІСП «Потужна “трійка” для підтримки системних змін»:

<http://enpi-info.eu/files/features/Interview%20Twinning%20Taieх%20Sigma%20EN.pdf>

Контакти: TAIEХ: http://ec.europa.eu/enlargement/taieх/what-is-taieх/whoswho/index_en.htm

Координаційний центр TAIEХ в Україні:

http://twinning.com.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=13&Itemid=382

Посилання українською мовою:

http://twinning.com.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=13&Itemid=382&lang=ukrainian

SIGMA (Підтримка дій із удосконалення врядування та менеджменту)

Програма SIGMA є спільною ініціативою Європейської Комісії та Організації з економічного співробітництва в Європі і фінансується переважно Європейським Союзом. Її спрямовано на вдосконалення державного управління в таких сферах як адміністративна реформа, державні закупівлі, етика держсектору, боротьба з корупцією, зовнішній та внутрішній фінансовий контроль. Програма SIGMA надає допомогу у впровадженні системи управління, яка б відповідала потребам ринкової економіки та функціонувала на засадах верховенства права й демократії.

Хто може брати участь: Державні установи, керівники та державні службовці високого рівня.

Як це працює: SIGMA керується запитами, діючи в межах планів дій Європейської політики сусідства та національних індикативних програм. Діяльність програми SIGMA здійснює Національне координаційне бюро через Адміністративний офіс програми, який також координує діяльність проєктів Twinning і TAIEХ.

Бюджет: 15 млн євро

Термін реалізації: 2008–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: www.sigmaxweb.org

Інтерв'ю Інфоцентру ЄІСП «Потужна “трійка” для підтримки системних змін»:

<http://enpi-info.eu/files/features/Interview%20Twinning%20Taieх%20Sigma%20EN.pdf>

Контакти:

http://www.sigmaxweb.org/document/35/0,3746,en_33638100_33638151_44579171_1_1_1_1,00.html

Національне координаційне бюро:

http://twinning.com.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=13&Itemid=382&lang=english

ПРАВА ЛЮДИНИ

Європейський інструмент з демократії та прав людини (ЄІДПЛ)

ЄІДПЛ створено для того, аби допомогти громадянському суспільству у різних країнах стати ефективною рушійною силою при проведенні політичних реформ і в захисті прав

людини. Ключовим аспектом інструменту є можливість надавати допомогу без необхідності отримувати згоду від урядів інших держав. ЄДПЛ може працювати над непростими та суперечливими політичними питаннями із застосуванням інноваційних підходів та на пряму співпрацювати з місцевими організаціями громадянського суспільства, яким важливо зберегти свою незалежність від державних органів.

Хто може брати участь: ЄДПЛ може надавати підтримку групам або окремим особам — представникам громадянського суспільства, які працюють в сфері захисту демократичних цінностей. Програма сприяє також міждержавним організаціям, які відповідають за дотримання міжнародних механізмів захисту прав людини.

Як це працює: Фінансування в рамках ЄДПЛ доповнює інші інструменти та засоби, які використовує Європейський Союз в межах своєї політики в сфері демократизації та прав людини. Такі засоби включають політичний діалог, дипломатію та різні механізми технічної та фінансової співпраці. Наприклад, Європейський інструмент сусідства та партнерства, через який фінансують двосторонні програми співпраці в Україні.

Бюджет: 1,2 млн євро щорічно для України

Термін реалізації: 2011–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: <http://www.eidhr.eu/>

EuropeAid: http://ec.europa.eu/europeaid/how/finance/eidhr_en.htm

Контакти: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/funding_opportunities/grants/index_uk.htm

ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО І МІСЦЕВІ ОРГАНИ ВЛАДИ

Розвиток недержавних структур та органів місцевого самоврядування

Програма покликана зміцнити здатність неурядових організацій та органів місцевого самоврядування щодо участі в розвитку на національному і місцевому рівнях. Вона також підтримує зусилля з ефективнішого управління та розвитку із залученням громадян, який більше відповідав би їхнім потребам. Фінансуються такі галузі як розвиток сільськогосподарських територій, охорона здоров'я, захист довкілля, освіта, довгострокове партнерство між громадянським суспільством та органами місцевого самоврядування. Програма сприяє розвитку потенціалу неурядових організацій та місцевих органів самоврядування у разі, якщо національні програми не забезпечують їм необхідної підтримки. У тому числі коли їх маргіналізують або ігнорують у процесі ухвалення рішень.

Хто може брати участь: Неурядові організації (85% коштів), органи місцевого самоврядування та об'єднання місцевих органів влади у країнах — сусідах ЄС.

Як це працює: Програма працює практично винятково через конкурси проєктів, що їх оголошує Європейська Комісія в Брюсселі (міжнародні конкурси) та Представництва ЄС (національні конкурси). Проєкти мають співфінансуватися.

Бюджет: 950 тис євро на рік для України (1/3 для органів місцевого самоврядування, 2/3 для недержавних організацій)

Термін реалізації: 2011–2013 роки

Дізнайтесь більше:

Веб-сайт: http://ec.europa.eu/europeaid/how/finance/dci/non_state_actors_en.htm

Інфоцентр ЄІСП — «Міжнародні та тематичні інструменти співробітництва, що підтримують зміни у країнах — сусідах ЄС»:

http://www.enpi-info.eu/maineast.php?id=309&id_type=9&lang_id=450 (EN)

http://www.enpi-info.eu/maineast.php?id=311&id_type=9&lang_id=471 (RU)

Найпоширеніші запитання:

http://ec.europa.eu/europeaid/how/finance/documents/non-state-actors/frequently_asked_questions_en.pdf

Контакти: EuropeAid-NSA-LA@ec.europa.eu

CIUDAD (Співробітництво і діалог у сфері міського розвитку)

Програма CIUDAD підтримує діалог та співробітництво між органами місцевого самоврядування та громадянським суспільством в Євросоюзі та за його межами, стимулюючи ефективне управління та сталий міський розвиток у країнах ЄСІП. Вона заохочує взаєморозуміння, діалог та співробітництво через зміцнення спроможності до модернізації та кращого місцевого і регіонального управління. Програма фокусується на трьох темах: екологічна сталість та енергоефективність; сталий економічний розвиток та зменшення соціальної нерівності; належне управління і сталий міський розвиток.

Хто може брати участь: Кожен проект має бути реалізовано консорціумом принаймні трьох неприбуткових організацій (у тому числі органів місцевого самоврядування, університетів і громадських організацій) щонайменше з двох країн ЄПС.

Як це працює: Партнерство формується в межах конкурсів проектів, оголошених EuropeAid та спрямованих на вирішення проблем сталого міського розвитку.

Бюджет: 14 млн євро

Термін реалізації: 2009–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: <http://www.ciudad-programme.eu/>

CIUDAD – Сталий міський розвиток: http://www.enpi-info.eu/mainmed.php?id=310&id_type=10

Контакти:

Команда підтримки CIUDAD: <http://www.ciudad-programme.eu/contact.php?lang=1>

МІГРАЦІЯ ТА НАДАННЯ ПРИТУЛКУ

Співробітництво у сфері міграції та надання притулку допомагає країнам-партнерам досягти кращого управління міграційними потоками. Воно сфокусоване на посиленні зв'язку між мігрантами та країною походження; налагодженні добре керованої трудової міграції; боротьбі проти нелегальної імміграції, полегшенні реадмісії; захисті мігрантів від експлуатації та соціального відторгнення; підтримці протидії торгівлі людьми; сприяттні політиці надання притулку, міжнародного захисту та захисту осіб без громадянства.

Хто може брати участь: Асоціації та громади мігрантів, неурядові організації, що працюють з мігрантами, органи влади, соціальні служби та дослідницькі центри.

Як це працює: Проекти обираються головним чином за результатами конкурсів, оголошених Європейською Комісією в Брюсселі. Проекти мають співфінансуватися (частка ЄС може сягати 80%). Також може бути укладено угоди безпосередньо з міжнародними організаціями.

Бюджет: 179 млн євро

Термін реалізації: 2011–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: http://ec.europa.eu/europeaid/how/finance/dci/migration_en.htm

Контакти: EuropeAid-F3-THEMATIC-PROGRAMMES-DEV@ec.europa.eu

БІЗНЕС

East Invest

Цю програму спрямовано на сприяння розвитку країн Східного Партнерства та поліпшення їхнього бізнес-середовища через створення бізнесових мереж у пріоритетних галузях як у цих країнах, так і між ними та ЄС, а також шляхом розробки механізмів стимулювання прямих іноземних інвестицій. East Invest підтримує процеси інтернаціоналізації малого та середнього бізнесу, сприяє створенню торговельних мереж і розвитку торгівлі.

Хто може брати участь: Малі та середні підприємства з шести країн Східного партнерства (Вірменія, Азербайджан, Білорусь, Грузія, Республіка Молдова, Україна).

Як це працює: Проект пропонує технічну допомогу малому та середньому бізнесу і органам державного сектору через інструменти, які стосуються технічної підтримки МСБ, технічної підтримки торгових ярмарків, міжкорпоративних взаємовідносин МСБ, технічної підтримки органів сприяння бізнесу, інституційного обміну. Основу програми East Invest складають дві мережі, що об'єднують підприємства: одна в ЄС (EURONET), інша в регіоні Східного партнерства (EAST-NET).

Бюджет: 8,75 млн євро

Термін реалізації: 2010–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: <http://www.east-invest.eu/>

Контакти:

Національні координатори: www.east-invest.eu/en/contacts/national-focal-points

Національний координатор в Україні: www.ucci.org.ua

ЛЮДСЬКИЙ РОЗВИТОК

Інвестування у людський розвиток — додатковий інструмент на виконання Цілей розвитку тисячоліття. Програма забезпечує глобальну платформу для обміну досвідом, інноваціями та передовою методикою між країнами, що стикаються з подібними соціальними проблемами та потребами людського розвитку.

Країни ЄІСП, включаючи Україну, мають можливість отримати допомогу в межах конкурсів проектних пропозицій, націлених на всі географічні регіони. Це, наприклад, конкурс малюнків для дітей з нагоди Міжнародного жіночого дня, започаткований Генеральним Директоратом розвитку EuropeAid 2007 року. Сфери діяльності включають підтримку прав жінок та ВІЛ-інфікованих.

Хто може брати участь: Програма здебільшого здійснюється через глобальні партнерства. Адресна підтримка надається, зокрема, ініціативам державних або приватних організацій, що тісно співпрацюють з провідними міжнародними партнерами (наприклад, МОП, ООН). Деякі конкурси (10% коштів) відкриті для громадських організацій та недержавних структур.

Як це працює: Програма виконується на засадах спільного управління з міжнародними організаціями (90% коштів). Також проекти обирають в ході конкурсів, оголошених ЄС у Брюсселі. Проекти мають співфінансуватися.

Бюджет: 502 млн євро

Термін реалізації: 2011–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: http://ec.europa.eu/europeaid/how/finance/dci/investing_en.htm

Контакти: EuropeAid-F3-THEMATIC-PROGRAMMES-DEV@ec.europa.eu

МОЛОДЬ

Молодь в дії

Програма ЄС для молоді покликана формувати у молодих людей активну позицію європейського громадянства, солідарності й толерантності у стосунках між собою та залучати їх до формування майбутнього континенту. Програма сприяє мобільності всередині й за межами ЄС, неформальному навчанню та міжкультурному діалогу. Вона заохочує залучення усіх молодих людей, незалежно від їхнього освітнього, соціального й культурного стану. Програма фінансує Міжнародну молодіжну організацію і заходи Європейської волонтерської служби: зібрання, конференції, тренінги, семінари, мережеві наради, ознайомчі поїздки, стажування тощо.

Хто може брати участь: Програму націлено на молодих людей віком від 13 до 30 років та активістів молодіжного руху. Крім того, до програми долучаються так звані «промоутери»:

- неприбуткові та неурядові організації; органи місцевого та регіонального самоврядування;
- неформальні осередки молоді; міжнародні урядові некомерційні організації; комерційні організації, що здійснюють діяльність в галузі послуг для молоді, спорту чи культури.

Як це працює: Діяльність, що підтримується програмою «Молодь в дії», розділяється на п'ять Акцій, більшість з яких має свої постійно діючі конкурси пропозицій. Додатково для окремих заходів оголошують спеціальні конкурси. Спільні міжнародні проекти підтримуються Виконавчим агентством з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури (EACEA) або Національними агентствами держав-членів.

Бюджет: 885 млн євро

Термін реалізації: 2007–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: <http://yia.org.ua/> (UKR)

Представництво Європейського Союзу в Україні — про програму «Молодь в дії»:
http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/projects/youth/youth_in_action_uk.htm (UKR)

Генеральний директорат з питань освіти та культури — Молодь:
http://ec.europa.eu/youth/index_en.htm

Виконавче агентство з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури (EACEA):
http://eacea.ec.europa.eu/youth/index_en.php

Путівник програмою: http://eacea.ec.europa.eu/youth/programme/programme_guide_en.php

Найпоширеніші запитання: http://eacea.ec.europa.eu/youth/programme/documents/faq_youth_in_action.pdf

SALTO — Ресурсний центр для країн Східної Європи та Кавказу: <http://www.salto-youth.net/rc/eeca/>

Контакти:

Список контактів програми «Молодь в дії»: http://ec.europa.eu/youth/youth/doc152_en.htm

Інформація щодо представників в Україні: <http://yia.org.ua/common/kontakty.html>

Команда SALTO EECA: eeeca@salto-youth.net

ОСВІТА

Erasmus Mundus

Цю програму співпраці та мобільності у сфері вищої освіти спрямовано на розвиток ЄС як глобального центру досконалості в галузі освіти. На період 2009–2013 років метою Erasmus Mundus є підвищення якості європейської освіти й активізація діалогу та посилення взаєморозуміння між народами і культурами на основі співробітництва з країнами-партнерами.

Хто може брати участь: Студенти і вчені, вищі навчальні заклади, організовані у консорціумах чи партнерства, інші установи, що діють у галузі вищої освіти й наукових досліджень.

Як це працює: Всіма заходами програми Erasmus Mundus на 2009–2013 роки, опікується Виконавче агентство з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури (EACEA) під керівництвом Генерального директорату Європейської Комісії з питань освіти та культури та EuropeAid.

Бюджет: 950 млн євро

Термін реалізації: 2009–2013 роки

Дізнайтесь більше:

Веб-сайт: Представництво Європейського Союзу в Україні — програма Еразмус Мундус:
http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/projects/youth/erasmus_mundus_uk.htm (UKR)

Національний Темпус-офіс в Україні: <http://tempus.org.ua>

EACEA — інформація про програму Еразмус Мундус, конкурси та результати:
http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

Контакти:

Національний Темпус-офіс в Україні: <http://tempus.org.ua/uk/contacts.html>

Tempus IV

Транс'європейську програму мобільності для університетської співпраці спрямовано на модернізацію систем вищої освіти країн Західних Балкан, Східної Європи, Центральної Азії, Північної Африки та Близького Сходу. Програма сприяє співробітництву у сфері вищої освіти та допомагає державам-партнерам наблизитися у ній до рівня ЄС.

Хто може брати участь: Державні та приватні освітні інституції та мережі в ЄС та країнах-партнерах. Зокрема, це вищі навчальні заклади, науково-дослідні інститути, міністерства, незалежні агенції із забезпечення якості освіти, державні, приватні та громадські організації, професійні мережі, асоціації ректорів, викладачів, студентів, працевдавців та інші організації.

Як це працює: Програма здійснюється на основі щорічних конкурсів, якими управляє Виконавче агентство ЄС з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури (EACEA).

Бюджет: 35–39 млн євро виділяють країнам ЄСП щорічно.

Дізнайтесь більше:

Представництво Європейського Союзу в Україні — програма Tempus:
http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/projects/youth/tempus_uk.htm (UKR)

Національний Темпус-офіс в Україні: <http://tempus.org.ua>

EACEA — інформація про програму Tempus, конкурси та результати:
http://eacea.ec.europa.eu/tempus/index_en.php

Контакти:

Національний Темпус-офіс в Україні: <http://tempus.org.ua/uk/contacts.html>

7-ма Рамкова програма ЄС з розвитку наукових досліджень і технологій (7РП)

7РП є основним інструментом Європейського Союзу для фінансування наукових досліджень. Програма підтримує їх у таких пріоритетних сферах:

- **Співробітництво:** проекти, що реалізуються транснаціональними консорціумами в десяти тематичних галузях, від охорони здоров'я до космічних досліджень;
- **Ідеї:** проекти підтримують передові дослідження, що здійснюють наукові колективи або окремі дослідники;
- **Люди:** підтримка мобільності та кар'єрного зростання дослідників;
- **Спроможності:** розвиток науково-дослідницького потенціалу та інфраструктури, спрямований на підтримку ЄС як світового лідера в цих секторах.

Хто може брати участь: Участь у РП7 можуть брати різноманітні організації та окремі спеціалісти — університети, дослідницькі центри, транснаціональні корпорації, малий і середній бізнес, урядові структури, науковці.

Як це працює: Кошти витрачають на гранти з метою спільного фінансування наукових досліджень, технологічного розвитку та демонстраційних проєктів у Європі та за її межами. Гранти призначають найбільш конкурентоспроможним проєктам за результатами конкурсного відбору.

Бюджет: 54 млрд євро

Термін реалізації: 2007–2013 роки

Дізнайтеся більше:

<http://cordis.europa.eu/fp7/>

<http://www.ec.europa.eu/research/fp7/>

Стисло про РП7: «Як взяти участь у 7-й рамковій програмі ЄС з розвитку наукових досліджень і технологій»: http://ec.europa.eu/research/fp7/pdf/fp7-inbrief_en.pdf

Практичний посібник по програмах фінансування ЄС наукових досліджень та інновацій:

http://cordis.europa.eu/eu-funding_guide/home_en.html

Проєкт ЄС «Офіс спільної підтримки інтеграції України до європейського дослідницького простору» (JSO-ERA): <http://jso-era.org/>

РП7 — Національний інформаційний центр зі співробітництва з ЄС у сфері науки і технологій (НІП України): <http://www.fp7-ncp.kiev.ua>

Контакти:

РП7 Національний інформаційний центр зі співробітництва з ЄС у сфері науки і технологій в Україні: <http://www.fp7-ncp.kiev.ua/index.php/en/contact/>

Проєкт JSO-ERA: <http://jso-era.org/en/jso-office.html>

Програма навчання протягом життя (Lifelong Learning Programme)

Будучи однією з провідних програм у галузі освіти і професійної підготовки, Програма навчання протягом життя дозволяє людям різного віку навчатися у Європі через обміни, стажування та створення тематичних мереж. Існує чотири підпрограми, що фінансують проєкти на різних рівнях освіти та професійної підготовки:

- **Comenius** — для шкіл;
- **Erasmus** — в галузі вищої освіти;
- **Leonardo da Vinci** — для професійної освіти і тренінгів;
- **Grundtvig** — у сфері освіти для дорослих.

Інші проєкти, що мають стосунок до всіх рівнів освіти — такі як навчання мовам, інформаційні та комунікаційні технології, політика співробітництва, поширення та використання результатів — фінансуються за рахунок «поперечної» частини програми. Крім того, є також підпрограма ім. Жана Моне, яка стимулює викладання, проведення аналізу та дискусій з питань європейської інтеграції за участі вищих навчальних закладів в усьому світі.

Хто може брати участь: Проєкти стосуються не тільки окремих студентів та учнів, а й викладачів, тренерів та установ, що беруть участь в освітніх і навчальних процесах, зокрема і з України.

Як це працює: Для більшості програм діє постійний конкурс проєктних пропозицій. Крім того, час від часу додатково оголошують спеціальні конкурси.

Бюджет: 7 млрд євро

Термін реалізації: 2007–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: http://eacea.ec.europa.eu/llp/index_en.php

Контакти:

Програма навчання протягом життя: http://eacea.ec.europa.eu/llp/tools/contacts_llp_en.php

КУЛЬТУРА

Програма МЕДІА

Уже понад 20 років програма підтримки європейської аудіовізуальної індустрії співфінансує навчання фахівців, кіно- і телепроекти (художні фільми, телесеріали, документальні фільми, мультфільми й новітні засоби масової інформації), поширення і просування європейських аудіовізуальних творів, надає підтримку кінофестивалям.

Хто може брати участь: Фахівці аудіовізуальної індустрії ЄС та країн-партнерів, якщо їхня діяльність відповідає цілям програми.

Як це працює: За підтримкою можуть звернутися фахівці (фізичні особи або компанії), що беруть участь у створенні, розповсюдженні або просуванні аудіовізуальної продукції. Вони повинні проживати в країні, яка є частиною програми. Крім того, мають змогу отримати підтримку навчальні проекти у цій галузі, а також кінофестивалі, які сприяють просуванню та розповсюдженню європейських фільмів.

Бюджет: 755 млн євро

Термін реалізації: 2007–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: <http://ec.europa.eu/media>

Огляд програм MEDIA: http://ec.europa.eu/culture/media/programme/overview/index_en.htm

Інформаційний бюлетень: http://ec.europa.eu/culture/media/programme/docs/overview/media_info_en.pdf

Виконавче агентство з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури (EACEA):

http://ec.europa.eu/culture/media/programme/overview/who/agency/index_en.htm

MEDIA Mundus

Започаткована 2011 року програма MEDIA Mundus сприяє розвитку міжнародного співробітництва в аудіовізуальній індустрії, зміцненню культурних і комерційних відносин між європейською кіноіндустрією та виробниками фільмів з третіх країн.

Хто може брати участь: Фахівці аудіовізуальної індустрії з Європи та усього світу.

Бюджет: 15 млн євро

Термін реалізації: 2011–2013 роки

Дізнайтеся більше:

http://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/press_corner/all_news/news/2011/2011_06_23_03_en.htm

http://ec.europa.eu/culture/media/mundus/index_en.htm

Брошура: http://ec.europa.eu/culture/media/mundus/docs/media_mundus_2011.pdf

Контакти: Irina.ORSSICH@ec.europa.eu, тел.: +32 2 299 67 98

Emmanuel.cocq@ec.europa.eu, тел.: +32 2 296 97 80

ДОВКІЛЛЯ

Тематична програма охорони довкілля та сталого управління природними ресурсами

Програму спрямовано, передусім, на інтеграцію вимог щодо охорони довкілля в політику розвитку та інші аспекти зовнішньої політики ЄС, а також на поширення його природоохоронної та енергетичної політики задля спільної користі ЄС та країн-партнерів.

Хто може брати участь: Програма відкрита для широкого кола учасників, у тому числі приватного фінансового сектору, місцевих органів самоврядування, міжнародних організацій, неприбуткових організацій, приватних компаній.

Як це працює: Програма реалізується в межах щорічних програм дій. При оголошенні спеціального конкурсу проектів або тендерів у відповідних документах вказують критерії відбору.

Бюджет: 470 млн євро

Термін реалізації: 2011–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: http://ec.europa.eu/europeaid/how/finance/dci/environment_en.htm

Контакти: EuropeAid-F3-THEMATIC-PROGRAMMES-DEV@ec.europa.eu

Інструмент співробітництва з питань ядерної безпеки

Програма опікується забезпеченням ядерної безпеки, захистом від радіації, запровадженням ефективних методів зберігання ядерних відходів у третіх країнах. Інструмент має на меті приведення ядерних установок до рівня безпеки, близького до того, який є в ЄС, сприяння імплементації критеріїв безпеки та відповідних вимог, які застосовують в Союзі.

Хто може брати участь: Країни-партнери та регіони, неурядові організації чи професійні асоціації, фізичні особи, міжнародні організації та фінансові установи.

Як це працює: Закупівлі відбуваються на основі тендерів або прямих угод, якщо це технічно обумовлено і необхідно.

Бюджет: 524 млн євро

Термін реалізації: 2007–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: http://ec.europa.eu/europeaid/how/finance/nsci_en.htm

Контакти:

Спільний офіс підтримки Програми ЄС з ядерної безпеки в Україні: office@jso.kiev.ua

<http://www.jso.kiev.ua/>

ІНФРАСТРУКТУРА

Інвестиційний фонд сусідства (NIF)

NIF є інноваційним інструментом ЄПС, спрямованим на мобілізацію додаткового фінансування інфраструктурних проєктів на території сусідніх країн. Бюджет Інвестиційного фонду сусідства формується із коштів Європейської Комісії, внесків держав — членів ЄС, кредитів європейських фінансових установ.

Хто може брати участь: Фонд підтримує інфраструктурні проєкти в транспортній, енергетичній, соціальній галузях та у сфері навколишнього середовища, а також ініціативи приватного сектору (зокрема МСБ) в сусідніх з ЄС регіонах.

Як це працює: Проєкт має бути представлений однією з уповноважених європейських фінансових установ, таких як Європейський інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції і розвитку, Рада Європейського банку розвитку або європейськими двосторонніми фінансовими установами з розвитку від однієї з держав — членів ЄС.

Бюджет: 745 млн євро від Європейської Комісії доповнюють прямі внески держав-членів

Термін реалізації: 2007–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: http://ec.europa.eu/europeaid/where/neighbourhood/regional-cooperation/irc/investment_en.htm

Найпоширеніші запитання: http://ec.europa.eu/europeaid/where/neighbourhood/regional-cooperation/irc/documents/faq_en.pdf

Інтерв'ю Інфоцентру ЄСП: [http://enpi-info.eu/files/features/a106039%20weber%20Interview%20\(en\).pdf](http://enpi-info.eu/files/features/a106039%20weber%20Interview%20(en).pdf)

Коротка презентація:

http://ec.europa.eu/europeaid/where/neighbourhood/regional-cooperation/irc/documents/nif_presentation_en_2011.pdf

Буклет:

http://ec.europa.eu/europeaid/where/neighbourhood/regional-cooperation/irc/documents/nif_flyer_for_website_en.pdf

Контакти: EuropeAid-NIF@ec.europa.eu

ФІНАНСУВАННЯ БАГАТОСТОРОННІХ ПРОГРАМ

Існує низка транскордонних питань, у яких ЄС і його сусіди мають спільні інтереси та проблеми. Тому Європейський Союз прагне укласти багатосторонні угоди з країнами-партнерами в рамках Європейської політики сусідства. Таким чином він уможливило транскордонну співпрацю у сферах енергетики, транспорту, довкілля, інформаційного суспільства тощо.

Програма транскордонного співробітництва

Її було започатковано 1996 року з метою зміцнення управління та покращення інфраструктури на східних кордонах кандидатів на вступ до ЄС та розбудови регіонального партнерства між країнами-кандидатами з Центральної Європи та Молдови, Росії, України й Білорусі. Програму спрямовано на допомогу прикордонним регіонам для подолання перешкод на шляху розвитку; вирішення спільних проблем для забезпечення ефективної роботи й надійності кордонів; прискорення процесу трансформації в країнах-партнерах в межах співробітництва у прикордонних регіонах ЄС та Центральної і Східної Європи; зменшення екологічних ризиків та забруднення довкілля.

Хто може брати участь: Прийнятими для фінансування можуть бути проекти, що охоплюють прикордонні регіони:

- Польща-Білорусь-Україна: Волинська, Львівська та Закарпатська області (суміжні області: Рівненська, Тернопільська та Івано-Франківська);
- Румунія-Україна-Молдова: Чернівецька та Одеська області (суміжні області: Івано-Франківська, Тернопільська, Хмельницька та Вінницька);
- Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна: Закарпатська та Івано-Франківська області (суміжна область: Чернівецька).

Як це працює: Місцеві українські державні органи, неурядові організації та інші установи мають можливість отримати фінансову підтримку в рамках трьох вищезазначених програм співробітництва. Крім того, Україна отримує фінансування за програмами співробітництва у Чорноморському регіоні, Центральній Європі та Південно-Східному європейському просторі.

Бюджет: 1 млрд євро

Термін реалізації: 2007–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт:

http://ec.europa.eu/europeaid/where/neighbourhood/regional-cooperation/enpi-cross-border/index_en.htm

Інтерв'ю Інфоцентру ЄІСП «Працюючи через кордони задля об'єднання людей»:

[http://enpi-info.eu/files/features/a110072%20ENPI%20Bodil%20Person%20interview%20\(en\).v.7.pdf](http://enpi-info.eu/files/features/a110072%20ENPI%20Bodil%20Person%20interview%20(en).v.7.pdf)

Контакти:

Польща-Білорусь-Україна: <http://www.pl-by-ua.eu/>

Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна: www.huskroua-cbc.net

Румунія-Україна-Молдова: www.ro-ua-md.net

СХІДНЕ ПАРТНЕРСТВО

Фонд громадянського суспільства

Для забезпечення фінансування неурядових організацій у країнах-сусідах Європейський Союз створив Фонд громадянського суспільства. Він складається з трьох компонентів:

- зміцнення потенціалу громадянського суспільства шляхом обміну передовим досвідом та навчання з метою сприяння національним реформам; підвищенню суспільної відповідальності задля підтримки зусиль громадянського суспільства у просуванні реформ на національному рівні; зміцненню його як партнера в реалізації цілей ЄПС;
- зміцнення неурядових структур через підтримку регіональних та національних проєктів шляхом надання їм коштів з тематичних програм та інструментів;
- сприяння комплексному підходу до реформ за рахунок активізації участі неурядових організацій в національному діалозі та реалізації двосторонніх програм.

Хто може брати участь: Неурядові організації; місцеві органи влади, особливо якщо вони можуть продемонструвати цінність партнерських відносин з неурядовими структурами; державні органи управління, якщо проводять діяльність з посилення спроможності.

Як це працює: Конкурси проводять у двох напрямках: проєктів, спрямованих на подолання регіональних викликів, що охоплюють кілька країн, і місцеві конкурси, орієнтовані на окрему країну.

Бюджет: 22 млн євро (2 млн євро призначено для України на 2012 рік)

Термін реалізації: 2011–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: http://www.enpi-info.eu/main.php?id=26930&id_type=1

http://ec.europa.eu/europeaid/documents/aap/2011/af_aap-spe_2011_enpi.pdf

Контакти: http://ec.europa.eu/europeaid/work/onlineservices/pador/index_en.htm

Культурна програма

Культурна програма Східного партнерства допомагає зміцнити потенціал культурного сектору в регіоні та підвищити роль культури як рушійної сили реформ, заохочення толерантності та соціальної згуртованості. Вона сприяє розвитку культурних ініціатив та партнерських відносин на регіональному та міжнаціональному рівнях, зміцненню навичок.

Хто може брати участь: Представники регіональних та місцевих органів влади, громадянського суспільства, національних агентств, а також організацій, що опікуються розвитком культури.

Як це працює: Гранти присуджують на конкурсній основі.

Бюджет: 12 млн євро

Термін реалізації: 2010–2013 роки

Дізнайтеся більше:

Веб-сайт: <http://www.euroeastculture.eu/>

http://ec.europa.eu/europeaid/documents/aap/2011/af_aap-spe_2011_enpi.pdf

Контакти:

Відділ регіонального моніторингу і розвитку потенціалу Культурної програми

Східного партнерства: <http://www.euroeastculture.eu/en/contact-us.html>

ЄС — УКРАЇНА: БУДУЮЧИ ПАРТНЕРСТВО

Протягом останніх 20 років Євросоюз та Україна розбудовують дедалі динамічніші відносини з метою проведення економічних,

соціальних і політичних реформ, обраних Україною. Завдяки постійному діалогу партнери визначили напрямок розвитку їхніх відносин і те, в яких сферах допомога Євросоюзу потрібна — як на урядовому рівні, так і для організацій громадянського суспільства.

Україна є пріоритетним партнером ЄС в рамках Європейської політики сусідства та Східного партнерства — двох його політик, націлених на зміцнення відносин із сусідніми країнами.

Рішучість сторін посилити їхні відносини і вийти за межі співробітництва у напрямку поступової економічної інтеграції та поглиблення політичної асоціації призвела до переговорів з Угоди про асоціацію. Вона передбачає значне розширення відносин між ЄС та Україною в усіх сферах, а також створення глибокої і всеосяжної Зони вільної торгівлі.

Змінюючи ситуацію: програми підтримки ЄС в Україні

Нині понад 250 проєктів реалізуються у багатьох галузях, регіонах і містах України. Допомогу ЄС сфокусовано на підтримці демократичного розвитку та ефективного управління, адміністративної реформи та посилення управлінського потенціалу, розвитку інфраструктури та ядерної безпеки.

Ось кілька прикладів фінансованих ЄС проєктів:

- підтримка громадянського суспільства в області прав людини і демократизації здійснюється в рамках Європейського інструменту з демократії та прав людини;
- сприяння регіональному розвитку шляхом модернізації муніципальних будівель, таких як школи та лікарні;
- спільний проєкт ЄС-ПРООН «Спільнота споживачів та громадські об'єднання» допомагає розвитку місцевого самоврядування та громадських ініціатив шляхом підтримки мікропроєктів у сферах охорони здоров'я, водопостачання, місцевого транспорту і т. д.

Віхи відносин ЄС — Україна

1994 Підписання Угоди про партнерство та співробітництво

1998 Набуття чинності Угодою про партнерство та співробітництво

2003 Започаткування Європейської політики сусідства

2005 Підписання Плану дій ЄС — Україна

2007 Початок переговорів щодо нової Угоди про асоціацію

2008 Набуття чинності Угодою про спрощення процедури видачі віз між Україною та ЄС

Початок переговорів щодо поглибленої та всеосяжної Зони вільної торгівлі

Початок діалогу між Україною та ЄС щодо лібералізації візового режиму

2009 Започаткування Східного партнерства

Затвердження Порядку денного асоціації ЄС — Україна, що замінив План дій ЄС — Україна

2010 Приєднання України до Договору про енергетичне співтовариство ЄС

ЕС: КОРОТКИЙ ОГЛЯД

Європейський Союз — це 27 держав, які вирішили створити простір стабільності, демократії та економічного й фінансового добробуту, зберігаючи при цьому культурне розмаїття, підтримуючи толерантність та індивідуальні свободи. Територія ЄС охоплює понад чотири мільйони квадратних кілометрів, а його населення перевищило 500 мільйонів осіб.

Європейський Союз прагне розділити свої досягнення та цінності з країнами й народами поза його кордонами. Тому він розробив такі механізми як Європейська політика сусідства та фінансові інструменти, спрямовані на розвиток цих відносин.

Зовнішня діяльність Євросоюзу

Нові можливості для зовнішніх відносин ЄС відкрив Лісабонський договір, який набув чинності 1 грудня 2009 року. Зміцнивши позиції Європейського Союзу на світовій арені, договір об'єднав також його зовнішньополітичні інструменти.

- Високий представник ЄС із закордонних справ і безпекової політики, який є також Віцепрезидентом Європейської Комісії, збільшує вплив, злагодженість та видимість зовнішньої політики ЄС. Цю посаду обіймає нині баронеса Кетрін Ештон.
- Європейська служба зовнішньої дії (EEAS) доповнює дипломатичні служби країн — членів ЄС та забезпечує підтримку Високого представника.
- Статус юридичної особи зміцнює позиції Євросоюзу в переговорах, додаючи йому ваги на світовій арені та значущості як партнера третіх країн і міжнародних організацій.

EuropeAid: на передньому краю нової глобальної проблеми

Генеральний директорат Європейської Комісії з питань розвитку та співробітництва — EuropeAid — відповідає за реалізацію зусиль ЄС щодо розвитку в усьому світі. Це єдиний центр, який координує звернення зацікавлених сторін як всередині, так і за межами ЄС щодо впровадження та реалізації політики розвитку.

Відвідайте веб-сайт EuropeAid: http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm

ПРЕДСТАВНИЦТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УКРАЇНІ:

10, вул. Круглоуніверситетська

Київ 01024, Україна

Тел.: +380 (44) 390-80-10

Факс: +380 (44) 253-45-47

Веб-сайт: <http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/>

E-mail: delegation-ukraine@ec.europa.eu

delegation-ukraine-press@ec.europa.eu (Відділ преси та інформації)

Європейський Союз

Ви також можете отримати інформацію та буклети про ЄС українською мовою за такою адресою:

ПРЕДСТАВНИЦТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УКРАЇНІ

10, вул. Круглоуніверситетська, м. Київ, Україна 01024

Тел.: 38044 390-80-10, 38044 253-45-47,

Інтернет: <http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/>

Ел. пошта: delegation-ukraine@eeas.europa.eu,

delegation-ukraine-press@eeas.europa.eu (Відділ преси та інформації)

Київ, Представництво ЄС в Україні, 2011
2011 – 16 с. – 14x21 см

© Європейський Союз, 2011
Видавництво “Фенікс”, грудень 2011 р.

JA-30-11-296-UK-C
ISBN-13: 978-92-9238-039-7
doi: 10.2871/35462

ISBN 978-92-9238-039-7

9 789292 380397